

guia de bones pràctiques

DEL COORDINADOR EN MATÈRIA DE SEGURETAT I SALUT

guia de bones pràctiques

DEL COORDINADOR EN MATÈRIA DE SEURETAT I SALUT

1. tasques prèvies

- 1.1 Informar el promotor de les obligacions i responsabilitats de tots els intervinents en el procés constructiu.
- 1.2 Negociar i formalitzar el contracte entre tècnic i promotor, i visar els documents exigits pel col·legi professional.
Redactar i visar la nota d'encàrrec i pressupost, i la designació del coordinador de seguretat i salut.
- 1.3 Formalitzar el llibre d'incidències a través del col·legi professional o òrgan corresponent de l'Administració.
*** Normativa: RD 1627/1997, art. 13.1**
- 1.4 Disposar i analitzar els documents i dades següents:
 - a) Projecte executiu complet.
 - b) Estudi de seguretat i salut.
 - c) Calendari d'execució d'obra.
 - d) Dades dels interlocutors de l'obra (promotors, projectistes i direcció d'obra).
- 1.5 Planificar la coordinació. Entre d'altres feines, el coordinador haurà d'establir uns objectius i una relació de tasques que s'han de portar a terme en la fase d'execució, organitzar i planificar les activitats, disposar els documents de gestió adequats al treball encarregat, i elaborar un calendari o un pla de treball.

2. aprovació del pla de seguretat i salut

- 2.1 Visitar el centre de treball.
- 2.2 Comprovar que el pla de seguretat i salut (PSS) complementi les previsions incloses en l'estudi o estudi bàsic de seguretat i salut.
Comprovar que el PSS elimini o controli els riscos de cadascuna de les empreses que realitzaran els treballs. Cal tenir en compte que s'han d'aprovar tant els PSS inicials com les modificacions que puguin sorgir, atesa l'entrada de nous subcontractistes, treballadors autònoms o canvi del procés constructiu o del projecte.
Comprovar la previsió dels recursos preventius a les fases d'obra que pertoqui. *** Normativa: RD 1627/1997, art. 9.c i art. 7**
- 2.3 Emetre l'acta d'aprovació del PSS, visada pel col·legi corresponent.
En el cas que el promotor sigui l'Administració, s'emetrà un informe proposant l'aprovació del PSS.
*** Normativa: RD 1627/1997, art. 9.c**
- 2.4 No es pot iniciar cap treball a l'obra fins que s'hagi aprovat el pla de seguretat i salut.

3. reunió per a la coordinació de les instal·lacions provisionals

- 3.1 Coordinar la instal·lació de maquinària, tallers, sitges de morter, serveis higiènics i altres (tanques, quadres elèctrics d'obra, etc.).
Es reuniran el coordinador, el contractista i el subcontractista de les instal·lacions.
Al mateix temps cal:
 - a) Demanar el certificat del instal·lador autoritzat de la instal·lació elèctrica provisional d'obra de baixa tensió.
 - b) Demanar el certificat o autorització per a la posada en servei de la instal·lació de grua torre.
 - c) Comprovar que ha estat exposat l'avís previ a l'obra. *** Normativa: RD 1627/1997, art. 18**
 - d) Recordar a les empreses contractistes i subcontractistes, l'obligació de realitzar l'obertura de centre de treball abans de l'inici de les obres. *** Normativa: RD 1627/1997, art. 19**
 - e) Recordar a les empreses contractistes l'obligació de dur a l'obra el llibre de subcontractació. *** Normativa: RD 1109/2007**
 - f) Aportar el llibre d'incidències a l'obra i donar les instruccions necessàries per a la seva custòdia i utilització.
*** Normativa: RD 1627/1997, art. 13.2**
 - g) Establir un procediment per tal que només les persones autoritzades puguin accedir a l'obra (tanques i control d'accés a l'obra).
*** Normativa: RD 1627/1997, art. 9.f**
 - h) Com que el llibre d'incidències és a l'obra, anotar-hi tot el que s'ha esmentat en reunions anteriors, indicant els aspectes més rellevants fins al moment i referenciant els documents que s'han formalitzat.
*** Normativa: RD 1627/1997, art. 13.1z**

4. coordinació dels principis generals de prevenció

- 4.1 Admissió d'empreses
 - a) El promotor ha de facilitar la relació i les dades de les empreses i treballadors autònoms contractats.
 - b) Els contractistes i subcontractistes han de complir la Llei 32/2006, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció.
*** Normativa: Llei 32/2006**
 - c) Cada contractista i subcontractista ha d'entregar al coordinador:
 - 1) El pla de seguretat i salut (només contractistes).
 - 2) El llibre de subcontractació (només contractistes). *** Normativa: Llei 32/2006 i RD 1109/2007**
 - 3) Document d'obertura del centre de treball.
 - 4) L'acreditació de formació i informació en matèria de seguretat i salut dels treballadors.
*** Normativa: Llei 31/1995, art. 18 i 19**

- 5) La designació del recurs preventiu. * Normativa: Llei 54/2003, Llei 31/1995, art. 32 bis
 - 6) La documentació exigible per la maquinària.
 - 7) La planificació dels seus treballs a l'obra.
 - 8) La designació d'operadors de grues torre i aparells elevadors. * Normativa: RD 836/2003
 - 9) L'acta de recepció d'equips de protecció individual per part dels treballadors.
 - 10) La designació de manipuladors de vehicles, maquinària i eines especials.
- d) Cada treballador autònom ha d'entregar al coordinador:
- 1) L'acta d'adhesió al pla de seguretat del contractista.
 - 2) L'acta d'obligacions de seguretat per als treballadors autònoms. * Normativa: RD 1627/1997, art. 12
 - 3) L'acreditació de l'aptitud i informació rebuda.
- 4.2 Reunió de coordinació d'execució i signatura del conveni de prevenció i coordinació
- a) Realitzar una reunió inicial de coordinació, prèvia a l'inici de l'obra, amb el promotor, la direcció facultativa, els contractistes i els treballadors autònoms ja contractats, per decidir i acordar l'organització de la seguretat a l'obra.
* Normativa: RD 171/2004, art. 7 i 8, disposició addicional 1a, a i b, i Llei 31/1995, art. 18.1. a, b, c, i art. 24.2
 - b) Informar sobre les funcions i responsabilitats, i analitzar els principis generals de la prevenció a aplicar.
 - c) Tots els implicats, signar el conveni de prevenció i coordinació.
- 4.3 Reunió de coordinació d'execució amb noves empreses o treballadors
- Realitzar reunions amb les noves empreses que s'incorporin (contractistes, subcontractistes i treballadors autònoms), per informar-los sobre les mesures establertes en la reunió inicial amb les altres empreses.
- 4.4 Anàlisi de solucions tècniques i organitzatives
- a) Analitzar si les mesures establertes garanteixen que s'apliquen els principis generals de prevenció, entre les diferents empreses i treballadors autònoms. * Normativa: RD 1627/1997, art. 9.a.1r
 - b) Convocar reunions amb les empreses que siguin necessàries per corregir els defectes detectats o millorar l'actuació de cadascuna.
- 4.5 Anàlisi de la durada de les fases d'obra i dels treballs
- Realitzar l'anàlisi juntament amb el responsable de cada contractista per identificar els moments de major risc i les interaccions amb les diferents empreses. * Normativa: RD 1627/1997, art. 9.a.2n

5. coordinació d'activitats a l'obra

5.1 Anàlisi de la planificació dels treballs

Planificar les fases de l'obra per identificar interaccions entre diferents empreses per organitzar: la circulació per l'obra, l'emmagatzematge, la manipulació de materials, el reciclatge i l'eliminació de residus, i els accessos als llocs de treball.

* Normativa: RD 171/2004, disposició addicional 1a, c i RD 1627/1997, art. 9.b i art. 10. a, b, c, d, e, f i g

5.2 Actuacions en cas d'accident

a) Organitzar amb les empreses un protocol per realitzar primers auxilis o per evacuar possibles accidentats. (És obligatori que en totes les obres, hi hagi una farmaciola normalitzada i un llistat de telèfons d'emergències en un emplaçament visible i conegut per tots els treballadors). * Normativa: RD 171/2004, art. 8, disposició addicional 1a, b

b) Les empreses tenen l'obligació de notificar els accidents a la Inspecció de Treball i al coordinador de seguretat i salut.

c) El coordinador de seguretat i salut ha de comunicar l'accident a la Inspecció de Treball, mitjançant el llibre d'incidències, quan aquest s'hagi produït per manca de mesures de seguretat.

5.3 Alarma i evacuació

Coordinar les diferents empreses perquè elaborin un pla d'emergència per a les situacions d'alarma i/o evacuació.

* Normativa: RD 171/2004, art. 8, disposició addicional 1a, b

5.4 Determinació dels interlocutors

Demanar a les empreses que nomenin un responsable, així com un responsable de la seguretat, perquè facin d'interlocutors amb el coordinador de seguretat i salut.

5.5 Coordinació dels plans de seguretat i salut

En el moment en què en una obra intervingui més d'un contractista, el coordinador de seguretat i salut ha d'analitzar i estudiar en conjunt cadascun dels plans de seguretat i salut dels diferents contractistes.

5.6 Participació en les visites d'obra

Participar en algunes reunions i visites d'obra, juntament amb la direcció facultativa, per conèixer el desenvolupament de l'obra i per poder participar en els possibles canvis que puguin sorgir durant la seva execució.

5.7 Visites d'obra de seguretat

Realitzar visites d'obra de seguretat en què es controlarà la correcta aplicació del pla de seguretat i salut. Es redactaran instruccions i/o advertiments i, si fos el cas, incompliments en matèria de seguretat i salut en el llibre d'incidències, i es farà signar al responsable de seguretat a l'obra de l'empresa afectada.

5.8 Reunions de coordinació

Realitzar reunions de coordinació de seguretat amb tots els implicats de l'obra, per controlar, organitzar, informar i proposar diferents aspectes relacionats amb la prevenció i la seguretat de l'obra.

5.9 Control dels mètodes de treball aplicats

Mitjançant les reunions de coordinació, el coordinador donarà les instruccions de funcionament al cap de seguretat i recurs preventiu perquè vigili la correcta aplicació dels mètodes de treball. * Normativa: RD 1627/1997, art. 9.e i Llei 31/1995, art. 32 bis

6. control d'accés a l'obra

6.1 Establir un sistema de control per tal que només pugui entrar a l'obra personal autoritzat. * Normativa: RD 1627/1997, art. 9.f

Es recomana fer-ho de la manera següent:

- a) Redacció per part del contractista o contractistes d'un document on s'especifiqui la relació de noms, cognoms i DNI de les persones autoritzades.
- b) Designació d'un responsable o diversos del control d'accés a l'obra per part dels contractistes.
- c) Preparació d'instruccions per al control d'accés, juntament amb els contractistes, deixant-ne constància al llibre d'incidències.

7. llibre d'incidències

- 7.1
- a) Controlar que el llibre d'incidències sigui sempre a l'obra.
 - b) Informar els contractistes sobre quines persones tenen accés al llibre d'incidències i definir qui se'n fa responsable de la vigilància.
 - c) Reflectir les actuacions de coordinació per al seguiment i control del pla de seguretat i salut, l'autorització d'inici de treballs de l'obra i reunions realitzades. * Normativa: RD 1627/1997, art. 14.1 i 13.1
 - d) Considerar que en el llibre d'incidències es pot escriure tant en positiu com en negatiu.
 - e) Fer-hi constar instruccions i/o advertiments en matèria de seguretat i salut.
 - f) Enviar una còpia a la Inspecció de Treball en un termini de 24 hores de l'anotació realitzada quan es produeixi un dels supòsits següents:
 - Incompliment de les instruccions donades.
 - Ordenament de la paralització parcial o total de l'obra per haver apreciat circumstàncies de risc greu i imminent per a la seguretat i salut dels treballadors. * Normativa: RD 1627/1997, art. 14
 - Accident laboral per infracció de les mesures de seguretat.
 - g) Model d'anotació: nom i direcció de l'obra, empresari o treballador autònom afectat, data i hora de la visita, hora de la detecció del risc, solució o paralització (si escau), hora en què el risc queda neutralitzat o comença la paralització, hora en què es torna a treballar de forma segura i, finalment, signatura de tots els implicats. * Normativa: RD 1627/1997, art. 13.4
 - h) Notificar al contractista i als representants dels treballadors que s'ha produït una anotació en el llibre d'incidències.

7.2 Registres de la coordinació

Conservar les anotacions realitzades al llibre d'incidències, així com tota la documentació generada durant l'obra, relacionada amb la coordinació de seguretat i salut.

8. paralització de l'obra

8.1 Paralitzar totalment o parcialment l'obra en cas de risc greu o imminent per a la seguretat i salut dels treballadors.

* Normativa: RD 1627/1997, art. 1.4.1

8.2 Notificar la paralització al contractista o contractistes afectats, fent que en quedi constància documental mitjançant l'anotació al llibre d'incidències.

8.3 Comunicar l'ordre de paralització a la Inspecció de Treball, al promotor, a la direcció facultativa i a les empreses afectades per la paralització de l'obra.

9. en cas d'accident

9.1 Informar i col·laborar amb la Inspecció de Treball si aquesta ho requereix.

9.2 Assabentar-se de tots els fets ocorreguts i fer una recopilació detallada de la seqüència de l'accident i de totes les seves circumstàncies per intentar conèixer la causa de l'accident.

9.3 Revisar les mesures de seguretat i salut.

10. final de coordinació

10.1 Emetre el certificat final de coordinació quan:

- a) S'hagi signat l'acta de recepció de les obres sense reserves.
- b) En el cas de recepció tàcita: que la direcció facultativa hagi emès i visat el certificat final d'obra i no hi hagi cap empresa ni treballador autònom que continuï treballant a l'obra.

10.2 En el cas que la coordinació no sigui possible:

Renunciar a la designació de coordinador de seguretat quan els diferents agents implicats en el procés constructiu no col·laborin ni s'impliquin en la correcta realització de les tasques de prevenció que els corresponen.

**CONSELL DE COL·LEGIS
D'APARELLADORS I ARQUITECTES TÈCNICS DE CATALUNYA**